

dr hab. n. o zdr. Renata Anna Markiewicz

Lublin dn. 04.04.2024 r.

Pracownia Terapii Zajęciowej Katedry Rozwoju Pielęgniarstwa

Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny, Lublin

Ocena osiągnięć naukowo-badawczych, dydaktycznych i popularyzujących naukę

dr n. o zdr. JOLANTY ZOFII CHMIELOWIEC

ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauk o zdrowiu

1. DANE BIOGRAFICZNE I ZAWODOWE

- magister pielęgniarstwa, absolwentka Pomorskiej Akademii Medycznej (2004);
- doktor nauk o zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu (2012);
- adiunkt w Zakładzie Pielęgniarstwa Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Zielonogórski (2015);
- adiunkt w Zakładzie Zdrowia Publicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Zielonogórski (2015-2018);
- adiunkt w Katedrze Higieny i Epidemiologii, Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Zielonogórski (2018-obecnie);
- z-ca Dyrektora Instytutu Nauk o Zdrowiu ds. Kształcenia, Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Zielonogórski (od 2019);
- specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego (2011);
- specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego (2015);
- specjalista organizacji i zarządzania (2007).

2. OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE wynikające z art. 219 Ust.1, pkt 2b Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U.2018.0.1668 – Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r.)

Tytuł osiągnięcia naukowego: *Analiza czynników genetycznych, epigenetycznych, psychologicznych i środowiskowych w kontekście układu dopaminergicznego u osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.*

PUBLIKACJE WCHODZĄCE W SKŁAD OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO

Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe stanowi cykl siedmiu oryginalnych artykułów, opublikowanych w latach 2018-2023, których sumaryczna wartość wskaźnika IF jest równa 18.359; a liczba punktów MEiN wynosi 610. Wartość wskaźnika IF publikacji podano wg listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania. Badania naukowe, opisane w publikacjach zostały zrealizowane w ramach grantu NCN/OPUS/2015/19/B/NZ7/03691: „Genetyczne uwarunkowania uzależnienia od środków psychoaktywnych: poszukiwanie endofenotypu związanego z deficytem układu nagrody w populacji osób obciążonych uzależnieniem od narkotyków”.

Tematyka publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego jest jednorodna. Jest ona efektem wieloletnich oraz wieloetapowych badań realizowanych przez Habilitantkę dotyczących tematyki uzależnień. W projekcie przyjęto założenie, że skoro uzależnienia są jednostką chorobową uwarunkowaną wielogenowo i wieloczynnikowo, to należy spojrzeć na problem uzależnienia z uwzględnieniem perspektywy psychologicznej, genetycznej i epigenetycznej, które odzwierciedlą wpływ czynników środowiskowych.

Prezentowane przez Habilitantkę badania genetyczne wpisują się w nowoczesny trend profilowania osobowościowego osób stosujących środki psychoaktywne i towarzyszące im, graniczne zjawiska kliniczne. Jest to trend badawczo samodzielny, będący jednocześnie wyrazem obserwowanego na przełomie XX i XXI wieku rozczarowania analizami ryzyka uzależnień, wywodzącymi się z klasycznych badań klinicznych. O ile nieskuteczność klasycznych badań nie jest trudno wytłumaczyć – nie da się efektywnie „cofnąć” tych prób do oceny jeszcze w fazie inicjacji przyjmowania substancji – o tyle problem ten per se nie wystąpi, jeśli metodologię rozbuduje się o profilowanie cech poprzez badania genetyczne. Temu podejściu Habilitantka jest wierna i stopniowo **rozszerza zakres swoich badań, czemu towarzyszy wzrost biegłości metodologicznej.**

Należy podkreślić, że prezentowane badania wpisują się również w kluczową i nasilającą się dyskusję o granicach dostępności takich środków jak cannabis czy e-papierosy, a więc środków wykorzystywanych przy istotnej aprobach społecznej, co konstytuuje podstawowe ryzyko kliniczne, a więc i znaczenie podejmowanych przez Habilitantkę badań [P3- *Psychological factors and genetic characteristics of rural cannabis users*; P6- *Association between Polymorphism rs1799732 of DRD2 Dopamine Receptor Gene and Personality Traits among Cannabis Dependency*; **Personality Traits or Genetic Determinants - Which Strongly Influences E-Cigarette Users?** *Int J Environ Res Public Health*. 2020 Jan 5;17(1):365].

O ile dyskusje badawcze są naznaczone względną bezradnością wobec znanych i nieznanymi zagrożeniami i rokowania, a w efekcie praktyczną niemożnością indywidualnego doradztwa i profilaktyki, badania Habilitantki – dzięki zaawansowanej metodologii i analizie - osadzają je w obiektywnym kontekście.

Zauważalna jest ewolucja zainteresowań naukowych Habilitantki, od weryfikacji dopaminergicznych hipotez uzależnień – najważniejszych rzeczy tych badań [**P1-** *Associations Between the Dopamine D4 Receptor and DAT1 Dopamine Transporter Genes Polymorphisms and Personality Traits in Addicted Patients*; **P2-** *Significant association of DRD2 and ANKK1 genes with rural heroin dependence and relapse in men*; **P5-** *Analysis of Relationships between DAT1 Polymorphism Variants, Personality Dimensions, and Anxiety in New Psychoactive Substance (Designer Drug) (NPS) Users*; **P6-** *Association between Polymorphism rs1799732 of DRD2 Dopamine Receptor Gene and Personality Traits among Cannabis Dependency*; **P7-** *DNA Methylation of Dopamine Transporter DAT1 Gene – Bliss Seekers in the Light of Epigenetics*], po śmielsze, bardziej integracyjne tezy zawarte w części jej pełnych prac oraz doniesień zjazdowych [**P4-** *DRD4, DRD2, DAT1 and ANKK1 Genes Polymorphisms in Patients with Dual Diagnosis of Polysubstance Addictions*; **Genetic determinants of psychoactive substances addiction: Research on the endophenotype associated with a lack of the reward system in the drug-addicted population, 2019, Anna Grzywacz, Aleksandra Suchanecka, Jolanta Chmielowiec, Krzysztof Chmielowiec, Grzegorz Trybek, W: 2nd International Conference on Addiction & Psychiatry: Journal of Addiction Research & Therapy, Helsinki, Finlandia, 2019, Vol. 10, s. 33, <https://www.omicsonline.org/addiction-research-therapy.php> - [abstract]**

Prezentacją siły eksperckiej Habilitantki jest praca dotycząca podwójnej diagnozy, wymagająca już ponadprzeciętnego, a więc i w pełni samodzielnego poruszania się w złożonych, nakładających się zagadnieniach klinicznych i genetycznych [**P4-** *DRD4, DRD2, DAT1, and ANKK1 Genes Polymorphisms in Patients with Dual Diagnosis of Polysubstance Addictions*].

Pomimo deklarowanego, względnie skromnego wyliczenia swojego wkładu w poszczególnych pracach, jej wkład merytoryczny wydaje się – co należy podkreślić - ponadprzeciętny i obejmuje typowo powstanie koncepcji prac, gromadzenie materiału biologicznego i danych do analiz statystycznych, przeprowadzanie tych analiz, sformułowanie wniosków, gromadzenie i analizę piśmiennictwa, wreszcie pisanie artykułu i proces edytorski.

Prace opublikowane przed uzyskaniem stopnia doktora

Przed uzyskaniem stopnia doktora Habilitantka opublikowała jedną pracę pt.: *“Polityka zdrowotna oraz strategie postępowania wobec narkomanii w krajach Europy i Stanach Zjednoczonych”*, która ukazała się w czasopiśmie *Family Medicine & Primary Care Review*. Praca ukazuje uzależnienie od substancji psychoaktywnych w świetle problemu interdyscyplinarnego oraz metod zapobiegania i leczenia narkomanii w różnych krajach Europy oraz Stanach Zjednoczonych.

Prace opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora (z wyłączeniem publikacji wchodzących w skład cyklu)

Po uzyskaniu stopnia doktora aktywność naukowo-badawcza Habilitantki skupiała się na zainteresowaniach z zakresu powiązań cech osobowości i genetyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, powiązań cech osobowości i genetyki u sportowców, fizjologii starzenia się i zmian

inwolucyjnych u ludzi oraz zagadnień z zakresu wypalenia zawodowego wśród pracowników medycznych. Sumaryczna wartość wskaźnika dla publikacji: IF - 96,927; a liczba pkt. MEiN - 3704, dla monografii naukowych i rozdziałów w monografiach naukowych- liczba pkt. MEiN- 395. Łącznie- IF- 96.927, liczba pkt. MEiN- 4099.

Sumaryczny Impact Factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania- **IF- 115,286, liczba punktów MEiN- 4709.**

Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Sciences (WoS)

- (1) Liczba cytowań wg. bazy Web of Sciences Core Collection WOS- **112**, bez autocytowań-66
- (2) Liczba cytowani wg bazy Scopus – **162**, bez autocytowań - 105

Indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Sciences (WoS)

- (1) Indeks Hirscha wg bazy Web of Sciences – 7;
- (2) Indeks Hirscha wg bazy Scopus- 8.

Udział w projektach badawczych

- (1) od 2015 r. Habilitantka jest członkiem zespołu badawczego realizującego projekt „Genetyczne uwarunkowania uzależnienia od środków psychoaktywnych poszukiwanie endofenotypu związanego z deficytem układu nagrody w populacji osób obciążonych uzależnieniem od narkotyków” - finansowanego z NCN OPUS (nr umowy UMO-2015/19/B/NZ7/03691; numer rejestracyjny 2015/19/B/NZ7/03691);
- (2) od 2016 r. Habilitantka jest członkiem zespołu badawczego realizującego projekt „Analiza genotypowa, haplotypowa i poziom metylacji wybranych genów w kontekście dopaminergicznej teorii motywacji działania i poszukiwania mocnych wrażeń u sportowców trenujących różne dyscypliny sportowe” - finansowanego z NCN OPUS (nr umowy UMO-2016/21/B/NZ7/03691);
- (3) w latach 2019-2022 Habilitantka jest członkiem zespołu badawczego realizującego projekt finansowany ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” (nr projektu 002/RID/2018/19).

Współpraca zagraniczna

- (1) od 2021 r. Habilitantka jest członkiem międzynarodowego zespołu naukowo-badawczego, współpraca dotyczy realizacji badań naukowych oraz wymiany doświadczeń, w projekt zaangażowana jest prof. dr hab. Anna Grzywacz – Samodzielna Pracownia Promocji Zdrowia UM w Szczecinie, prof. dr hab. Wojciech Czarny – Instytut Nauk o Kulturze Fizycznej Uniwersytetu Rzeszowskiego i prof. Pavel Ruzbarsky – Faculty of Sports, University of Presov, Slovakia.

Recenzje artykułów w czasopismach

- (1) Behavioral Sciences- 09.2022- 11.2022 (dwie rundy recenzji)
- (2) Nutrients –12.2021 r.; 03.2022 r. oraz 08.2022- 09.2022 (dwie rundy recenzji)
- (3) Genes – 09.2021 r.; 05.2022 r.

Redaktor gościnny wydania specjalnego w czasopiśmie *International Journal of Environmental Research and Public Health*, tematyka: „Substance Use, Addiction and Public Health- 2023 r.

Funkcja promotora pomocniczego

- (1) w 2019 r. Habilitantka pełniła funkcję promotora pomocniczego rozprawy doktorskiej pt. „Genetyczne uwarunkowania uzależnień a nawroty czynnego używania substancji psychoaktywnych”, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie.

Opinia: Dorobek naukowy Habilitantki mieści się w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. W mojej ocenie dorobek naukowo-badawczy Habilitantki należy uznać za wystarczający i znaczący. Cechuje go konsekwentny dobór tematyki badań, który jest sukcesywnie realizowany. Wartość naukową dorobku odzwierciedla wysoka wartość „wskaźnika wpływu”, punktacja KBN, indeks cytowani oraz wskaźnik dystrybucji cytowani Hirscha. Cykl prac powiązanych tematycznie jest oryginalny, cechuje go innowacyjność, twórczy wkład Habilitantki oraz interesujące wyniki. Wszystkie prace są opublikowane w renomowanych czasopismach naukowych oraz prezentowane na konferencjach międzynarodowych i krajowych.

3. OSIĄGNIĘCIA ORGANIZACYJNE

W ramach zatrudnienia na Uniwersytecie Zielonogórskim Habilitantka realizuje zajęcia dydaktyczne z przedmiotów: organizacja opieki pielęgniarskiej, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej, zakażenia szpitalne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, zarządzanie w pielęgniarstwie, badania naukowe w pielęgniarstwie, praktyka pielęgniarska oparta na dowodach, opieka i edukacja terapeutyczne w zaburzeniach układu nerwowego, zarówno w formie wykładowej jak i ćwiczeniowej. Prowadzi również seminaria magisterskie przygotowujące do pisania pracy dyplomowej.

W latach 2015-2021 pod nadzorem Habilitantki zrealizowano i obroniono 90 prac licencjackich na kierunku pielęgniarstwo. W tym czasie Habilitantka była recenzentem 60 prac na w/w kierunku. W 2022 r. pełniła funkcję opiekuna naukowego 5 prac magisterskich oraz recenzenta 5 prac magisterskich. W 2023 r. funkcję promotora pełniła w 20 pracach magisterskich.

Od 2016 r. Habilitantka jest opiekunem studenckiego koła naukowego „Salus”. Tematyka koła dotyczy realizowanych przez Habilitantkę badań. Działalność koła opiera się również na współpracy z innymi ośrodkami akademickimi, wymianie doświadczeń oraz wspólnym publikowaniu prac.

W 2022 r. Habilitantka otrzymała stypendium „Grant Rektorski” przyznawany przez Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz „Medal Komisji Edukacji Narodowej” za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania nadany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

W 2023 r. Habilitantka została nagrodzona nagrodą rektorską II stopnia dla nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe, artystyczne oraz za uzyskanie tytułu i stopnia naukowego. Również w tym roku otrzymała stypendium „Grant Rektorski”.

Działalność organizacyjna uczelniana:

- (1) czynny udział w pracach nad przygotowaniem projektu otwarcia Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej dla pielęgniarek w 2017 r., aktywność nagrodzona Nagrodą Zespołową I stopnia za osiągnięcia dydaktyczne Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego;
- (2) czynny udział w opracowaniu programu studiów dla kierunku o profilu praktycznym - pielęgniarstwo drugiego stopnia, czego wynikiem było uzyskanie uprawnień nadanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do prowadzenia w/w kierunku;
- (3) pełnienie funkcji członka senatu w kadencji 2020 – 2024 r.;
- (4) pełnienie funkcji Zastępcy Dyrektora ds. Kształcenia w Instytucie Nauk o Zdrowiu; Uniwersytetu Zielonogórskiego (kadencja 2020-2024r);
- (5) członek Wydziałowej Rady Programowej od 2020 r.;
- (6) członek Rady Programowej w Zakładzie Pielęgniarstwa;
- (7) członek Uczelnianego Zespołu ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia - od 2020 r.
- (8) członek Komisji Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich w 2021 r.;
- (9) czynny udział w opracowaniu dokumentacji oraz nadzór nad realizacją prac związanych z uruchomieniem kształcenia na kierunku położnictwo, I stopień (studia licencjackie) – okres aktywności 2021-2022 r., wynikiem prac było uzyskanie pozytywnej opinii Ministerstwa Zdrowia oraz Senatu UZ i uruchomienie rekrutacji na w/w kierunek.

Działalność organizacyjna pozauczelniana:

- (1) w latach 2008 – 2014 Pielęgniarka Naczelną Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Ciborzu; organizacja pracy i kierowanie zespołem pielęgniarskim, salowych i instruktorów terapii zajęciowej;
- (2) pełnienie funkcji delegata do Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w VI kadencji w latach 2011 – 2015;

- (3) kierownik szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego dla pielęgniarek w latach 2011 – 2013, organizowanego na terenie Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Zielonej Górze przez G.B. Management – Dział Doskonalenia Kadr Medycznych;
- (4) kierownik kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego dla pielęgniarek zorganizowanego przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Zielonej Górze w okresie 26.06.2012r-10.12.2012 r.;
- (5) kierownik kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego dla pielęgniarek zorganizowanego przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Zielonej Górze w okresie- 18.04.2015-19.10.2015 r.;
- (6) od 2006 r. udział we współtworzeniu i rozszerzaniu ram programów kształcenia podyplomowego dla pielęgniarek i położnych w ścisłej współpracy z Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Zielonej Górze;
- (7) pełnienie funkcji Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego przez dwie kadencje: 2014-2019 r. oraz 2020-2024 r.;
- (8) od 2015r pełnienie funkcji członka Wojewódzkiej Rady do spraw Potrzeb Zdrowotnych w województwie lubuskim;
- (9) członek Zespołu Koordynującego Realizacją Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Lubuskiego w latach 2017 – 2022;
- (10) od 2022 roku członkostwo w Radzie Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Ciborzu w charakterze przedstawiciela uczelni medycznej.

Członkostwo w organizacjach i towarzystwach naukowych

- (1) od 2022 r.- członek Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego;
- (2) od 2022 r.- członek Europejskiej Federacji Nauk Fizjologicznych

Działalność na rzecz promocji nauki

- (1) czynny udział w konferencjach szkoleniowo-naukowych organizowanych przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Zielonej Górze w 4 edycjach:
 - © 2013 rok wystąpienie ustne: „Zaburzenia nerwicowe u pielęgniarek i położnych”
 - © 2014 i 2015 wystąpienie ustne: „Postępowanie podczas udzielania pomocy pacjentowi agresywnemu”
 - © 2018 wystąpienie ustne: „Różne oblicza zaburzeń afektywnych” i „Uzależnienia – co nowego?”
 - © 2019 wystąpienie ustne: „Zespół Sawanta”;
- (2) Udział w III Kongresie Demograficznym – Polska XXI w. – wyzwania demograficzne. Warszawa 2022. Wystąpienie ustne: „Zdrowie psychiczne a niepełnosprawność”

Opinia: Podsumowując działalność dydaktyczną i popularyzatorską Habilitantki należy zwrócić uwagę na spójną tematykę zainteresowań w ramach szerokiej działalności oraz duże zaangażowanie Habilitantki w pracę na rzecz środowiska pielęgniarstwa. Uważam, że dr Jolanta Chmielowiec jest doświadczonym nauczycielem akademickim, posiada wieloletnią praktykę zarówno dydaktyczną jak i zawodową, co potwierdzają jej osiągnięcia naukowe. Niewątpliwie jako nauczyciel akademicki będzie wносиła nowe rozwiązania do systemu kształcenia pielęgniarek oraz będzie poszerzała swoje naukowe zainteresowania.

V. Wniosek Końcowy

Działalność naukowa, dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska Habilitantki upoważnia mnie do wydania pozytywnej opinii oraz wystąpienia do Rady ds. Stopni Naukowych w dyscyplinie nauk o zdrowiu Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego o nadanie **dr n. o zdr. Jolancie Zofii Chmielowiec** stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauk o zdrowiu, zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2018, 1668).